

JENS-PETER FAGE MADSEN

Kina

i det 21. århundrede

Xi Jinpings Kina

Af samme forfatter:

Japan – Mødet mellem Japan og magterne mod Vest

Forlaget mellemsgaard 2021

Ansigt til ansigt med japanerne. Kultur-Historie-Samfund

Forlaget Pantheon 2017

Kina – NETOP NU. Fra Hu-Wen til Xi-Li

Forlaget Pantheon 2014 (1. oplag)

Ansigt til ansigt med Kineserne. Religion – Historie – Samfund

Forlaget Pantheon 2010 (1. oplag)

Forlaget Pantheon 2011 (2. oplag)

Forlaget Pantheon 2012 (3. oplag)

Forår i Prag

Forlaget Frydenlund 2004

Udgivet som e-bog 2013

Rusland og Østeuropa i det 21. århundrede

Forlaget Lee 2002

Kina på tærskelen til det 21. århundrede

Forlaget Lee 2000

Lindhardt og Ringhof 2021 (e-bog)

Kilder til Kinas Historie

Forlaget Lee 2000

Samfundslære

Optima 1996

Danmark og Markedsdannelserne

Optima 1993

Kina

Forlaget Optima 1992

Samfund, Handel og Kultur

Forlaget Optima 1991

Indblik i Østasien (red. Søren Clausen)

Akademisk forlag 1987

JENS-PETER FAGE MADSEN

Kina

i det 21. århundrede

Xi Jinpings Kina

Kina i det 21. århundrede

Xi Jinpings Kina

© 2022 Jens-Peter Fage Madsen og Forlaget mellemsgaard

Grafisk produktion : KWG Design, Odense

Grafiker: Anne Koch Rasmussen

Forsidebillede: Collage udarbejdet af forfatteren

ISBN 978-87-7575-614-8

*Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner eller virksomheder,
der har indgået aftale med Copydan Tekst & Node, og kun inden for de rammer, der er
nævnt i aftalen.*

www.mellemsgaard.dk

Forlaget har bestræbt sig på at finde frem til indehavere af rettigheder til de
tekster og billeder, der anvendes i bogen.

Indhold

Forord	9
DEL 1: Xi Jinpings vej til magten	15
Kapitel 1. Arbejdet med Xi Jinping – metodiske overvejelser	16
Kapitel 2. Xi Jinpings barndom	21
Kapitel 3. Xi Jinping på vej mod voksenlivet	39
Kapitel 4. Kommunistpartiet udfordres for øjnene af Xi Jinping	53
Kapitel 5. Xi Jinping erobrer magten	57
DEL 2: Kinas politiske & økonomiske udvikling	77
Kapitel 6. Den politiske udvikling efter 2012	78
Kapitel 7. Borgernes individuelle rettigheder	86
Kapitel 8. Økonomien efter 2012	99
Kapitel 9. Kinas fremtidige økonomiske udfordringer	108
Del 3: Kina og omverdenen	127
Kapitel 10. ‘Riget i midten’ – et kort historisk tilbageblik	128
Kapitel 11. Hvordan sikrer Kina sig global magt?	135
Kapitel 12. Dragen mod ørnen	144
Kapitel 13. Kinas øvrige udfordrere	156
Del 4: Kina i en ny tid	185
Kapitel 14. ‘Yi dai, yi lu’ / ‘Et bælte, én vej’ / ‘Kinas nye silkevej’ . . .	186
Kapitel 15. Dà zhōnghuá	201
Kapitel 16. 70-årstalen – og tiden, der fulgte	213
DEL 5: Forholdet mellem Kina og Danmark set i fugleflugtperspektiv	233
Kapitel 17. Dansk Kina-politik 1676-1950	234
Kapitel 18. Dansk Kina-politik efter 1949	246

Forslag til litteratur om Kina	259
En kort kronologisk oversigt	261
Navneliste.	264
Folkerepublikken Kinas politiske ledelse, 1949-2021	272
Anvendte billeder, kort og figurer	273
Stikordsregister.	276
Noter	281
Om forfatteren	286

Vil man forstå Kina, skal man stille sig med ryggen til Den Forbudte By og betragte Den Himmelske Freds Plads – verdens største plads. Midt på pladsen er Folkerepublikkens grundlægger, Mao Zedong, stedt til hvile i sin glaskiste i sit helt eget mausoleum. Foran mausoleet ser man Martyrernes Søjle, der er blevet rejst for alle beltene i Kinas lange historie. På højre hånd ses Den Nationale Folkekongres, hvor mange politiske beslutninger træffes. På venstre hånd ses Kinas Nationalmuseum, der til enhver tid afspejler og forklarer den herskende politiske linje. Gennem Kinas lange historie har Den Himmelske Freds Plads gentagne gange spillet en central rolle i såvel dramatiske som glædelige begivenheder, der har formet udviklingen i landet.

FORORD

Et gammel kinesisk ordsprog siger: *”Selvom målet er langt væk, kommer du derhen, så længe du fortsætter fremad.”* Om end der igennem tiden har været stor uenighed om, hvad målet for det kinesiske samfunds udvikling er, står det dog fast, at øget velfærd og et friere og bedre liv er blandt de vigtigste mål for de fleste kinesere.

Folkerepublikken Kina har i løbet af de seneste cirka 50 år gennemlevet en forbløffende udvikling. Udgangspunktet for denne udvikling har været Deng Xiaopings økonomiske reformprogram fra 1978. Landet er siden blevet meget rigere. Det samme gælder for den enkelte kineser. Sidstnævnte ses blandt andet ved, at den unge generation har fået en langt højere levestandard, end deres forældre og bedsteforældre havde. Der er faktisk opstået en stor og købedygtig middelklasse, der i dag har et forbrug, der for et halvt århundrede år siden kun fandtes i drømmenes verden. Sideløbende med den økonomiske fremgang er der også opstået ønsker og krav til Kinas Kommunistiske Parti om mere politisk frihed. Allertydeligst så man det i 1989, da kravene til et friere samfund endte i enorme demonstrationer på Den Himmelske Freds Plads i det centrale Beijing. Demonstrationer, der brat stoppede, da politi og soldater blev sat ind mod landets egne borgere. Ønsket om friere politiske forhold blev så at sige druknet i blod med massakren på Den Himmelske Freds Plads. Massakren stoppede dog ikke drømmene om et friere og mere demokratisk samfund. Op igennem 1990'erne og efter årtusindeskiftet sikrede vedvarende økonomiske og politiske reformer, at en række af befolkningens ønsker og krav blev indfriet: Levestandarden steg markant, og forsigtige politiske reformer så dagens lys.

Jeg har været så heldig, at jeg i denne periode har besøgt Kina gentagne gange. Første gang var i 1985 i reformperiodens spæde start. Senest besøgte jeg Kina for et par år siden. Fra gang til gang har jeg måttet konstatere, at Kina har gennemgået dramatiske forandringer. De mange cykler, der tidligere dominerede